

BE-A0510_002016_005742_DUT

Inventaris van het archief van de
Vaderlandslievende Unie van
Geïnterneerden en Krijgsgevangenen in
Genève, 1915-1918

Het Rijksarchief in België
Archives de l'État en Belgique
Das Staatsarchiv in Belgien
State Archives in Belgium

This finding aid is written in Dutch.

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF:	3
Raadpleging en gebruik.....	4
Voorwaarden voor de raadpleging.....	4
Geschiedenis van archiefvormer en archief.....	5
Archiefvormer.....	5
Naam.....	5
Geschiedenis.....	5
Archief.....	6
Geschiedenis.....	6
Inhoud en structuur.....	7
Ordening.....	7
BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN	9
Inventaris van het archief van de Vaderlandslievende Unie van Geïnterneerden en Krijgsgevangenen in Genève, 1915-1918.....	9

Beschrijving van het archief:

Naam archiefblok:

WO 1. Vaderlandslievende unie van geïnterneerden en krijgsgevangenen in
Genève

Periode:

1915-1918

Archiefbloknummer:

BE-A0510.1402

Omvang:

- Omvang geïnterpreteerd: 0.12 m
- Laatste bestanddeelnummer: 4.00

Archiefbewaarplaats:

Algemeen Rijksarchief / Archives générales du Royaume

Archiefvormers:

Eerste Wereldoorlog, 1914-1918

Vaderlandslievende Unie van Geïnterneerden en Krijgsgevangenen in Genève,
1915-1918

Raadpleging en gebruik

VOORWAARDEN VOOR DE RAADPLEGING

Deze archieven zijn vrij raadpleegbaar.

Geschiedenis van archiefvormer en archief

ARCHIEFVORMER

NAAM

Vaderlandslievende Unie van Geïnterneerden en Krijgsgevangenen in Genève.

GESCHIEDENIS

De Vaderlandslievende Unie van Geïnterneerden en Krijgsgevangenen was een hulporganisatie die in 1916 gesticht werd door de in Zwitserland verblijvende Belgen Maurice Kufferath, Jean Bernheim en Edgard Gottschalk, om de noden van hun geïnterneerde landgenoten in Genève te lenigen. De bekende Maurice Kufferath was de voorzitter en de spilfiguur. Kufferath, geboren te Sint-Joosten-Node op 8 januari 1852 en overleden te Ukkel op 8 december 1919, was muziekcriticus (gepassioneerd door het oeuvre van Wagner) en jarenlang journalist bij het dagblad *L'indépendance belge* waarvoor hij de buitenlandse politiek volgde. In 1901 werd hij benoemd tot algemeen directeur van de Koninklijke Muntchouwborg in Brussel en bezorgde De Munt een ongeziene uitstraling. Om deze verdienste werd hij enkele jaren later benoemd tot lid van de Koninklijke Academie. Bij het uitbreken van de oorlog verbleef hij in Valmont. Hij schreef patriottische artikels in de lokale kranten en hield een aantal conferenties. In 1916 werd hij officieel belast met het voeren van Belgische propaganda in Zwitserland ¹.

Dit liefdadigheidswerk steunde aanvankelijk in de eerste plaats de geïnterneerde Belgische studenten die hun studies trachtten verder te zetten aan de universiteit, de chemieschool, het muziekconservatorium, de school voor schone kunsten of andere onderwijsinstellingen in Genève. Zo zorgde men ervoor dat de studenten beschikten over voldoende kleding en schoeisel, schoolbenodigdheden en betaalde men de verplaatsingskosten terug (de geïnterneerden waren immers vaak gehuisvest in de omliggende dorpen). Via de organisatie van tentoonstellingen, concerten, conferenties en allerlei festiviteiten in de omgeving van Genève, Lausanne en Vevey zamelde men de nodige fondsen in. Het Zwitserse volk toonde hier zijn gulle volksaard en ook vanuit het buitenland werden belangrijke bedragen gestort. Het grootste én succesrijkste initiatief dat opgezet werd, waren de Servo-Belgische Dagen / Journées Serbo-Belges. Van 13 tot 15 oktober 1917 werden onder deze noemer een aantal kunsttentoonstellingen (met kantwerk, frontkunst, enz.) en muziekopvoeringen georganiseerd in Genève. Deze festiviteiten brachten een niet onaardige nettowinst van 24.755 fr. op, die verdeeld werd onder de vier organiserende liefdadigheidswerken.

1 DE SEYN E., Dictionnaire biographique des sciences, des lettres et des arts en Belgique, dl.2, Brussel, 1936, 625.

Wanneer de financiële mogelijkheden het toelieten werden ook hulpgoederen verstuurd naar krijgsgevangen Belgische studenten in Duitsland ². De Vaderlandslievende Unie werd ontbonden in november 1918. Kufferath keerde op 1 december 1918 terug naar Brussel en nam opnieuw de leiding van de Muntchouwborg in handen, maar zou een jaar later overlijden.

ARCHIEF

GESCHIEDENIS

Het archief werd op 16 mei 1924 door de weduwe van Maurice Kufferath overgedragen aan de Commissie voor de Oorlogsarchieven (E1218).

2 De inleiding is gebaseerd op een brochure uitgegeven door de Union patriotique des internés et prisonniers belges. Bilan et rapport de clôture, Genève, 1918.

Inhoud en structuur

ORDENING

Daar het archiefbestand slechts 4 nummers telt, besloten we dat een chronologische ordening kon volstaan.

Taal en schrift van de documenten

De archiefstukken werden in het Frans opgesteld.

Beschrijving van de series en archiefbestanddelen

INVENTARIS VAN HET ARCHIEF VAN DE VADERLANDSLIEVENDE UNIE VAN GEINTERNEERDEN EN KRIJGSGEVANGENEN IN GENEVE, 1915-1918

- 1 Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven. 1915-1918
1915-1918 1 pak
- 2 Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven aan de
Belgische gezanten in Bern Paul de Grootte en Fernand Peltzer en
aan de directeur van het Bureau Documentaire Belge Fernand
Passelecq. 1915-1918
1915-1918 1 omslag
- 3 Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven aan de
militaire attaché kolonel Lefebure, aan directeur Jules Mélot van het
Office de Propagande belge, aan Minister de Broqueville en aan de
directeur van het dagblad *L'Indépendance belge* in Londen.
1915-1918 1 pak
- 4 Ingekomen brieven en minuten van uitgaande brieven, vooral in
verband met de organisatie van de Servo-Belgische dagen
(Journées Serbo-belges) op 13-15 oktober 1917 in Genève. 1917-
1918
1917-1918 1 omslag